

O soluție pentru colapsul sistemului de pensii

Populația Europei este din ce în ce mai îmbătrânită, iar problemele care decurg din această situație trebuie abordate rapid și concertat. Fără un răspuns adecvat la provocările demografice, sustenabilitatea sistemului de pensii și creșterea economică ar putea fi grav afectate. Proiectul Bridging the AGEgap este condus de MGYOSZ în Ungaria, co-finanțat de Comisia Europeană, și reunește șapte organizații patronale europene, Confederația Patronală Concordia în România și structuri similare din Ungaria, Croația, Slovenia, Muntenegru, Macedonia de Nord și Slovacia, pentru a studia diverse aspecte ale problemelor și provocărilor intergeneraționale cu care se confruntă angajatorii și angajații la locul de muncă.

Scopul studiului AGEgap este de a prezenta cele mai bune practici pentru companii, acorduri colective și alte forme de cooperare între angajatori și sindicate, care încurajează îmbătrânirea activă prin soluții intergeneraționale la locul de muncă, care pot ajuta angajații.

România are cinci milioane de pensionari, iar deficitul pe piața forței de muncă va fi de aproximativ 500.000 de persoane în 2023, potrivit unui studiu comandat de Confederația Patronală Concordia. Societățile îmbătrânite afectează atât durabilitatea sistemelor de pensii și asistență socială, cât și creșterea economică pe termen lung. Concordia susține că o soluție pentru contrabalansarea provocărilor demografice ar putea fi îmbătrânirea activă. Aceasta reprezintă un proces continuu, bazat pe o piață a muncii incluzivă și angajabilitatea durabilă a cetățenilor.

Îmbătrânirea populației este o problemă pentru întreaga Europă. Potrivit studiului comandat de Concordia, rata de înlocuire în sistemul de pensii se agravează în România - până în 2060 va exista un angajat-contribuabil la o persoană pensionată. Ponderea populației în vârstă de 65 de ani sau peste a crescut cu 2,8% între 2008 și 2017, potrivit datelor UE. Îmbătrânirea societății pune presiune în special pe cei tineri, care vor avea de a face în viitor cu inegalități mai mari și pensii mai mici.

Românii resimt încă de la începutul carierei inegalitățile legate de formare, ocuparea forței de muncă și salarii, iar multe dintre ele sunt strâns legate de competențe. Speranța de viață a bărbaților calificați este cu 8 ani mai mare decât a bărbaților necalificați, potrivit datelor OCDE, în timp ce femeile instruite trăiesc cu 4,6 ani mai mult decât cele care nu au avut parte de formare profesională. Nivelul de educație afectează și starea de sănătate. Studiile arată că persoanele cu un nivel scăzut de calificare vor avea mai multe probleme de sănătate, deci vor putea să lucreze și să câștige mai puțin. O femeie cu un nivel scăzut al educației va câștiga cu 17% mai puțin decât una cu înaltă calificare în timpul carierei sale din cauza problemelor de sănătate, în timp ce un bărbat cu un nivel mai mic de formare va câștiga cu 33% mai puțin decât un bărbat cu înaltă calificare.

Dezvoltarea unui sistem de instruire care să răspundă nevoilor pieței muncii nu este doar nevoia urgentă a angajatorilor, ci și o bază pentru bunăstarea individuală. Pentru a reduce cheltuielile sociale și deficitul de forță de muncă din ce în ce mai multe țări fac măsuri pentru integrarea persoanelor cu capacitate redusă de a lucra în piața muncii. Vedem un decalaj al competențelor și o precaritate a sănătății, care pot reprezenta bariere pentru integrarea lor, dar și un potențial enorm care poate fi fructificat.

Partenerii sociali europeni au pus problema îmbătrânirii active ca proces pe toată durata vieții în Acordul-cadru autonom privind „Îmbătrânirea activă și o abordare intergenerațională”. Părțile semnatare (Businesseurope, SME United, CEEP și ETUC) își încurajează membrii (organizațiile patronale și sindicatele) să studieze aceste probleme în țările lor și să ia măsuri comune pentru a atrage atenția asupra problemele specifice legate de îmbătrânirea activă din fiecare țară.

Mai multe despre proiectul Bridging the AGE GAP, [aici](#), iar studiul comandat de Concordia poate fi consultat [aici](#).